

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 10

Pardubice

okresní pracoviště Svitavy

Inspekční zpráva

Základní škola Polička Na Lukách Švermova 401, okres Svitavy
Švermova ul. 401, 57201 Polička

Identifikátor školy/IZO: 600 100 596/002 518 112

Zřizovatel: Město Polička, Palackého náměstí, 572 01 Polička

Školský úřad: Svitavy, Lanškrounská 2, 568 02 Svitavy

Čj.	104 011/99-2607
Signatura	kj4cs103

OBSAH

1 ÚVOD	2
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	5
2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	5
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	5
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	6
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	7
3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti	7
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	7
3.3 Odborné a pedagogické řízení	8
3.3.1 Organizační struktura školy	8
3.3.2 Personální struktura školy	8
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	9
3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení	9
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější	10
3.6 Vedení povinné dokumentace	10
3.7 Výroční zpráva	11
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	11
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI .12	
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	12
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	13
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování	13
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	21
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	21
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	21
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	22
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	22
5 ZÁVĚR	24
5.1 Závěry inspekce	24
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	25
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	26
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	27
5.5 Další adresáti zprávy	27
5.6 Připomínky ředitele školy	27

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce 1. - 5. březen 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Božena Šifnerová, inspektorka České školní inspekce /dále jen ČŠI/

Členové týmu: Ivan Havlík, inspektor ČŠI
PaedDr. Marta Hunalová, inspektorka ČŠI
Mgr. N. Neřoldová, externí spolupracovnice ČŠI
Mgr. Věra Rečlová, inspektorka ČŠI
Mgr. Eva Škodová, inspektorka ČŠI
Mgr. Vladimír Tomek, inspektor ČŠI
Mgr. František Víšek, inspektor ČŠI

1.4 Ředitel školy Mgr. Eduard Střílek

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

1. Celoroční rozvrh hodin.
2. Celoroční plán školní družiny.
3. Dokumentace „problémových žáků“.
4. Dotazníky ČŠI pro rodiče žáků.
5. Informační výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, ŠÚ Svitavy, ze dne 1. 9. 1998.
6. Inspekční zprávy.
7. Katalogové listy žáků.
8. Kriteria pro přiznání osobních příplatků.
9. Minimální protidrogový program.
10. Návrh aktivit školy.
11. Osobní dokumentace zdravotně postižených žáků.
12. Personální dokumentace (kopie dokladů o vzdělání).
13. Písemné práce žáků v hospitovaných předmětech.
14. Plán činnosti výchovného poradce.
15. Pracovní náplň výchovné poradkyně.
16. Plán hospitací na školní rok 1998/1999.
17. Plán sportovních soutěží ve školním roce 1998/1999.
18. Plán školní družiny 1998/1999.

19. Podkladová dokumentace zdravotně postižených žáků.
20. Protokoly o konání opravných zkoušek.
21. Přehled dokumentace vycházejících žáků.
22. Přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy.
23. Přehled o zaměstnancích školy.
24. Přehled výuky v jednotlivých ročnících I. stupně a předmětech II. stupně.
25. Rámcový plán práce na školní rok 1998/1999.
26. Režim školy - povinnosti učitelů.
27. Režim školy pro žáky.
28. Roční plán školy na rok 1998/1999.
29. Roční plán vzdělávání pedagogů školní rok 1998/1999.
30. Rozhovory s ředitelem školy a pedagogy.
31. Rozpočet školy na rok 1999.
32. Rozvrh hodin.
33. Soutěže a přehlídky, vyhlášené ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky /dále jen MŠMT ČR/ ve školním roce 1998/1999, s uvedením zodpovídajících učitelů a termínů.
34. Tematické úkoly na školní rok 1998/1999.
35. Tematické plány vyučujících.
36. Třídní knihy.
37. Třídní výkazy.
38. Úvazky učitelů.
39. Vnitřní řád školní družiny.
40. Výkaz o základní škole (MŠMT ČR) podle stavu k 30. 9. 1998.
41. Výsledkové listiny okresních kol olympiád, vyhlášených MŠMT ČR za školní rok 1996/1997 a 1997/1998.
42. Výroční zpráva školy za školní rok 1997/1998.
43. Vysvědčení.
44. Vzdělávací akce, soutěže a přehlídky ve školním roce 1998/1999.
45. Záznamy o hospitacích.
46. Záznamy z pedagogických rad.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Ve školním roce 1998/1999 vyučuje škola podle učebních plánů vzdělávacích programů schválených MŠMT ČR:

- Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2 v 1. a 2. ročnících.
- Vzdělávací program Obecná škola čj. 24 283/95-26 ve 3., 4 a v 5. ročnících.
- Vzdělávací program Základní škola čj. 21 968/96-22 v 6. a v 7. ročnících a ve třídě VIII.A.
 - Rozvolněné osnovy vzdělávacího programu základní školy čj. 18 730/91-20 ve třídě VIII.B a v obou 9. ročnících.

Údaje uvedené ve výkazu o základní škole podle stavu k 30. 9. 1998 v oddílu XIII neodpovídají skutečnosti. Ve výkazu je uvedeno, že v 1. ročnících je vyučováno podle vzdělávacího programu Obecná škola.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

Třídy VI.A, VII.A a VIII.A jsou třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů.

Ve třídách VI.B, VII.B a VIII.B jsou soustředěni žáci se zaměřením na estetickou výchovu, v VII.B i žáci se zaměřením na tělesnou výchovu.

V „C třídách“ jsou žáci, kteří nebyli zařazeni do tzv. „výběrových“ tříd a jsou zde i žáci se slabším prospěchem.

Nepovinné předměty

Nepovinné předměty jsou vyučovány ve 13 skupinách a navštěvuje je dle výkazu o základní škole 196 žáků.

Nepovinný předmět informatiku navštěvují všichni žáci VIII.A. Společenskovední seminář 15 žáků ze třídy IX. A. Výtvarnou výchovu, hru na kytaru a dramatickou výchovu navštěvují žáci „B“ tříd. Sportovní hry a tělesnou výchovu navštěvují především žáci „A“ a „B“ tříd.

Z 63 žáků „C“ tříd si vybralo nepovinný předmět pouze 6 žáků, a to sportovní hry. Ze třídy IX.B nechodí do nepovinných předmětů žádný žák.

Škola nabízí 7 druhů nepovinných předmětů. Zapojení žáků do nepovinných předmětů není rovnoměrné ze všech tříd. Žáci VI.C, VII.C, VIII.C a IX.B., s výjimkou šesti, nepovinné předměty nenavštěvují.

Volitelné předměty

Žáci sedmých ročníků nemají zařazený žádný volitelný předmět.

Žáci osmých ročníků navštěvují informatiku, chlapci technická praktika a dívky ruční práce.

Všichni žáci devátých ročníků navštěvují volitelný předmět informatiku, chlapci technická praktika a dívky péči o dítě.

Z výše uvedeného vyplývá, že nabídka volitelných předmětů není pestrá a žáci nemají možnost vlastní volby. V sedmých ročnících volitelné předměty nejsou zařazeny vůbec.

Péče o žáky se speciálními potřebami

Škola integruje v běžných třídách celkem 14 žáků se speciálními schopnostmi a potřebami, všichni s dg. vývojové poruchy učení. Individuální reedukační činnost zajišťuje tým čtyř vyučujících, kteří absolvovali odborný kurz v Pedagogicko-psychologické poradně. Každému žákovi je věnována péče v dotaci 30 minut týdně, kterou ČŠI v rámci možnosti školy hodnotí jako přiměřenou. Jsou využívány speciální učebnice, texty a pomůcky určené pro nápravu. Po dohodě s rodiči byla u několika žáků využita možnost slovního hodnocení v českém a cizím jazyce.

Přínosem pro mladší žáky školy je aktuální nabídka individuální logopedické péče, která je realizována dle potřeby. V současné době se škola připravuje na integraci imobilního žáka do 1. ročníku.

Péče o žáky se speciálními potřebami je hodnocena spíše nadprůměrně.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	2	47	24	-
2.	2	51	24	-
3.	2	44	25	4
4.	2	43	22	1
5.	2	51	24	-
6.	3	64	34	2
7.	3	66	29	4
8.	3	55	25	2
9.	2	57	27	1
Celkem	21	478	234	14

3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti

Cíle koncepce jsou konkretizovány v ročním plánu školy, který zahrnuje oblasti výchovného procesu, organizace školy, ekonomiky a materiálního vybavení a personalistiky. Plán je termínovaný a je určeno, kdo za které úkoly zodpovídá.

Dlouhodobým cílem je poskytovat žákům základní školní vzdělání s rozšířenou výukou některých předmětů. V současné době škola nabízí svým žákům rozšířenou výuku matematiky a přírodovědných předmětů. Dále se zaměřuje na prohloubení estetické výchovy a dramatické výchovy, které vrcholí nastudováním divadelního představení. Vzhledem k tomu, že rozšířenou výuku matematiky a přírodovědných předmětů realizuje i další škola v Poličce, a ve spádové oblasti je limitní kapacita žáků s nezbytnými předpoklady pro takovou výuku, krystalizují v současné době úvahy o rozšíření výuky praktických činností. Pro tuto variantu má škola materiálně technické, prostorové i personální podmínky.

K dalším cílům koncepce patří

1. V oblasti výchovně vzdělávací

- Rozšíření nabídky nepovinných předmětů, a to výuky cizích jazyků v VI. třídě.
- Umožnění výuky cizích jazyků pro žáky 1. -3. ročníků poskytnutím prostor školy a vyučujících.

2. V oblasti materiálního vybavení

- Dokončení sportovního areálu.
- Dokončení úprav okolí školy.
- Stavební úpravy školy, především změna typu střechy.
- Zdokonalení materiálně technického vybavení školy, především obměna počítačů a doplňování inventáře učebních pomůcek a učebnic.

3. V oblasti personalistiky

- Posílení personální struktury přijetím pedagogů s odbornou kvalifikací pro anglický jazyk, německý jazyk a hudební výchovu.

Koncepce rozvoje školy má průměrnou úroveň.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Obsah učebních osnov je rozpracován v tematických plánech. V nich nejsou zabudovány úpravy a doplňky základní pedagogické dokumentace vzdělávacího programu základní škola (MŠMT ČR č. j. 25 018/98-22 ze dne 25. 8. 1998 s platností od 1. 9. 1998) a doplnění Standardu základního vzdělávání v oblasti společenskovední (MŠMT ČR č. j. 33651/97-22).

V předmětu dějepis v 9. ročnících je v březnu probíráno učivo o první světové válce, které podle tematického plánu mělo být odučeno v listopadu.

V 7. ročnících nejsou zavedeny volitelné předměty.

Učební plány a učební osnovy jsou plněny.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Organizace řízení školy vychází z rámcového a ročního plánu práce. Základní povinnosti žáků upravuje režim školy pro žáky a vnitřní řád školní družiny. Povinnosti učitelů jsou zakotveny v režimu školy - povinnosti učitelů.

Organizační struktura školy je víceúrovňová.

Ředitel školy přímo řídí zástupce ředitele, výchovnou poradkyni, provozní zaměstnance a vedoucí školní jídelny. Protože nemá administrativní pracovníci, zabývá se ekonomikou a administrativou.

Zástupce ředitele má písemně stanovenou náplň práce:

- Řídí a kontroluje výchovnou a vzdělávací činnost učitelů.
- Podle přidělení předmětů sestavuje rozvrh školy a odpovídá za dodržení veškerých předpisů s ním souvisejících.
- Koná přímou výchovně vzdělávací práci se žáky.
- Při hospitacích, pohovorech a jiných formách kontroly se také přesvědčuje o využívání materiálních prostředků ve výchovně vzdělávacím procesu, účastní se hodnocení práce učitelů a ostatních pracovníků školy.
- Sestavuje předepsané statistiky, stará se o platové záležitosti učitelů a zaměstnanců školy, zajišťuje zastupování a suplování, přiděluje dozor.

Ve škole je ustanoveno 14 předmětových komisí. Vedoucí komise svolává komisi podle potřeby 2x ročně a podává stručnou zprávu o obsahu jednání vedení školy. Na konci školního roku podává zprávu o činnosti komise a hlavních událostech v daném předmětu.

Při škole je zřízena rada školy.

Organizační struktura školy je stanovena, ředitel školy deleguje některé kompetence na jednotlivé pracovníky a metodické orgány. Současný stav v této oblasti lze hodnotit jako spíše nadprůměrný.

3.3.2 Personální struktura školy

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	26						1	
Vychovatelé	3						-	
Celkem	29						1	

Jeden učitel školy nesplňuje požadavky Vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Podle přehledu výuky v jednotlivých předmětech je na I. stupni vyučováno 94% hodin odborně i pedagogicky způsobilými pedagogickými pracovníky, na II. stupni 64% hodin. Bez odborné způsobilosti je na II. stupni ZŠ vyučováno 100% hodin anglického, německého jazyka, hudební výchovy a rodinné výchovy, 81% hodin výtvarné výchovy, 53% hodin zeměpisu, 31% hodin dějepisu, 24% hodin matematiky, 22% hodin tělesné

výchovy a 17% hodin českého jazyka. (Personální oblast matematiky a zeměpisu souvisí s odchodem kvalifikované učitelky na mateřskou dovolenou.)

Odborná způsobilost vyučujících je ředitelem školy důsledně využívána.

Personální struktura školy je průměrná.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vzdělávání pedagogických pracovníků je zpracováno do ročního plánu školy a je prvním bodem kritérií pro přiznání osobních příplatků pedagogických pracovníků.

Další vzdělávání pedagogů je realizováno:

- Formou seminářů dle aprobací. Vychází z nabídek Služby škole Svitavy a Pedagogického centra v Hradci Králové. O absolvování těchto seminářů ve škol. roce 1998/1999 není vedena evidence (kopie osvědčení na škole nejsou zakládána, a tak nelze zjistit iniciativu jednotlivých pracovníků). Bylo zjištěno, že např. seminářů metodiky výuky anglického jazyka ve školním roce 1997/1998 se nikdo ze školy nezúčastňoval.

- Roční nadstavbový kurz dramatické výchovy v Brně studuje jeden pedagog.

- Dva pedagogové navštěvují Jazykový a metodický kurz anglického jazyka pro učitele - pokročilé, organizovaný Službou škole Svitavy.

- Jeden vyučující se připravuje ke státním zkouškám z anglického jazyka na Univerzitě v Pardubicích.

- V minulých letech řada učitelů I. stupně navštěvovala semináře pro výuku vzdělávacího programu Obecná škola.

Třem začínajícím pedagogům byli sice ředitelem školy určeni uvádějící učitelé, ale jejich hospitační i kontrolní činnost byla minimální.

Dva učitelé školy jsou okresními metodiky a dva obvodními metodiky.

Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků má průměrnou úroveň.

3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení

Kontrolní činnost je součástí výchovně vzdělávacího procesu na základní škole. Jedním z bodů plánu práce na školní rok 1998/99 je tzv. plán hospitací - úkoly, na které se vedení školy zaměří. Hospitační činnost je plánována - na měsíc říjen pro I. a II. stupeň, je však realizována jen na I. stupni, na II. stupni byla zjištěna jen jedna hospitace. Hospitační záznamy jsou písemné, závěry jsou s pedagogy projednány. Mezi nástroje kontrolní činnosti ředitele školy patří pravidelné porady a průběžná kontrolní činnost. Záznamy, hlavně z části provozní, jsou vedeny písemně.

Hodnocení pracovníků se opírá o vypracovaná kritéria pro poskytování osobních příplatků a mimořádných odměn, která jsou pracovníkům známa. Zároveň jsou projednávána i se zástupcem odborů.

Výsledkem procesu hodnocení a klasifikace žáků je známka klasifikační stupnice.

Systém kontrol je fungující, hospitační činnost má nedostatky. Oblast kontroly a hodnocení lze hodnotit jako průměrnou.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Informovanost pedagogů je zajištěna konáním pravidelných porad, osobním kontaktem vedení s pracovníky. Veškeré informace jsou na informačních tabulích ve sborovnách I. a II. stupně. Ostatní materiály jsou distribuovány z ředitelny školy přímo učitelům.

Žáci jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů a nástěnné tabule ve vchodu školy.

Rodiče získávají informace prostřednictvím notýsků, žákovských knížek a pravidelných třídních schůzek (4x ročně). Další informace jsou na vývěsné tabuli u vchodu školy. O činnosti školy se veřejnost dočte i v regionálním tisku Poličské noviny a Radniční zpravodaj.

Velmi dobrá spolupráce je s Radou školy, která se na pravidelných schůzkách seznamuje s problémy školy a zároveň je pomáhá řešit.

Informační systém školy má spíše nadprůměrnou úroveň.

3.6 Vedení povinné dokumentace

• **Katalogové listy žáků** jsou vedeny a nebyly shledány závady.

• **Kniha úrazů** je vedena.

• **Protokoly o komisionálních zkouškách** ze školního roku 1996/1997 a 1997/1998 neobsahují všechny náležitosti. V mnoha případech byla komise dvoučlenná a nebyl tak splněn §11 odst. 4 vyhlášky č. 291/1991 Sb. MŠMT ČR o základní škole, v několika protokolech chybí jméno předsedy, datum narození a rodné číslo zkoušeného, druh zkoušky. Jeden žák skládal dvě opravné zkoušky v jednom dni, což je v rozporu s §12, odst. 2 vyhlášky č. 291/1991 Sb. MŠMT ČR o základní škole.

• **Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny** je veden.

• **Režim školy**

Z posouzení celého znění vyplývá nezbytnost precizovat některá diskutabilní ustanovení. (Služba se stará zpravidla o třídní knihu... o malé přestávce zůstávají žáci ve třídě, o velké přestávce žáci svačí, mohou opustit třídu a procházet se po chodbě...škodu nahradí žák, který ji způsobil, nezjistí-li se viník, pak celá třída.)

• **Rozvrh hodin** je veden.

• **Třídní knihy**

Řada třídních knih II. stupně je potrhaná, zmačkaná a ušpiněná. Zápisy vyučujících pracovních činností a tělesné výchovy často chybí. Z některých zápisů nelze zjistit téma probíraného učiva (např. je zapsána pouze stránka, číslo lekce, číslo cvičení neznámé učebnice).

• **Výkazy**

Ve 14 výkazech nejsou uvedeny v souladu s pokyny údaje o změnách (přistěhování, odstěhování, přeřazení žáka). Není uvedena adresa školy, datum změny, číslo označující druh změny atd.

• **Vysvědčení**

Jeden žák VIII.C a čtyři žáci IX.B, vedení v seznamu záznamu nepovinného předmětu sportovní hry, nemají známku na vysvědčení.

• **Záznamy o práci v nepovinných předmětech**

V jednom záznamu nepovinného předmětu sportovní hry nejsou vyplněny třídy, do kterých žáci chodí.

• **Záznamy z pedagogických rad** jsou vedeny.

Vedení povinné dokumentace je hodnoceno jako spíše podprůměrné.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva za školní rok 1997/1998 je zpracována v souladu s § 17e, odst. 2, 3 a 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Postihuje všechny oblasti podle tohoto zákona a její obsah je zcela v souladu se zjištěnými skutečnostmi. Byla projednána radou školy bez připomínek. Obsah Výroční zprávy za školní rok 1997/1998 sloužil řediteli k dalšímu plánování činnosti školy.

Výroční zpráva školy za školní rok 1997/1998 je průměrná.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Rozpočet školy, přidělený školským úřadem, umožňuje v dostatečném množství, avšak při maximálních úsporách, realizovat vzdělávací program školy. Vzhledem k tomu, že škola není právním subjektem, jsou všechny výdaje ze státního rozpočtu školským úřadem kontrolovány.

Rozpočet školy, přidělený zřizovatelem, zabezpečuje provoz školy a umožňuje realizovat vzdělávací program školy. V minulých letech zřizovatel investoval nemalé finanční prostředky do nádherného sportovního areálu školy, včetně velké tělocvičny. Vzhledem k tomu, že vlastní budova a vybavení stárne, bude třeba vyměnit podlahovou krytinu v některých třídách a postupně vyměňovat žákovské židle a stolky. Vzhledem ke kvalitní výuce předmětu informatika a výukovým žakovským programům pro PC, bude třeba modernizovat učebnu výpočetní techniky nákupem nových počítačů, u kterých jsou předpoklady, že budou plně využité k dalšímu zkvalitnění výuky.

Škola jiné finanční prostředky než od školského úřadu a zřizovatele nezískala, při škole neexistuje nadace či sdružení, které by dotovalo některé aktivity školy.

Získané finanční prostředky umožňují škole plnit vzdělávací program průměrným způsobem.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Budovu školy tvoří pavilon pro výuku I. stupně, pavilon pro výuku II. stupně, tělocvična a školní jídelna. Všechny uvedené prostory školy jsou propojeny se vstupní částí, ve které jsou žákovské šatny. Součástí školy je i sportovní areál.

Škola má 10 tříd I. stupně, 11 tříd II. stupně a 3 samostatné místnosti pro oddělení školní družiny.

Dobré prostorové podmínky umožňují existenci odborných učeben a kabinetů. V pavilonu I. stupně jsou to učebny pro hudební výchovu a přírodovědu (méně využívané), v pavilonu II. stupně odborné učebny pro dramatickou výchovu, informatiku, přírodopis, fyziku a chemii. Pro výuku praktických činností má škola dílnu, kuchyňku a školní pozemek.

V odborné učebně přírodopisu je množství pokojových rostlin a koutek živé přírody. V odborné učebně chemie dosud není zapojena digestoř a je tudíž nefunkční. V pracovních dramatické výchovy jsou staré lavice a nelze využívat techniky, neboť zde není zatemnění.

Počítačová učebna, vybavená 12 staršími počítači (některé s černobílou obrazovkou) a nevyhovujícím nábytkem, slouží pro výuku informatiky. Částečně je využívána v hodinách českého a německého jazyka. V době mimo vyučování je využívána školní družinou.

Dostavbou tělocvičny o rozměrech 50 krát 17 metrů (polyuretanový povrch) a sportovního hřiště s umělým trávnikem, tartanovým běžeckým oválem v délce 200 metrů (4 dráhy) a s tartanovým hřištěm na odbíjenou, získala škola velmi dobré podmínky pro výuku tělesné výchovy.

Třídy jsou vybaveny starým žákovským nábytkem, v některých jsou značně poškozené tabule a podlahové krytiny. Prostorné chodby mají většinou vkusnou a účelnou výzdobu.

Dobré je vybavení učebnicemi na I. stupni školy. Pracovní sešity k učebnicím, po dohodě s ředitelem školy, si platí rodiče. Na II. stupni je situace méně příznivá. Nevyhovující je vybavení žákovskými atlasy a nástěnnými mapami, ty jsou většinou poškozené a neodpovídají současné situaci. Řada učebnic je používána více než sedm let. Učebnice jsou potřhané, ušpiněné a zastaralé. Pro výuku anglického jazyka někteří žáci nemají učebnice vůbec. V současné době škola doplňuje a vyhledává ucelené řady učebnic pro zvolený vzdělávací program.

V žákovské knihovně je 1 115 knih v celkové hodnotě 59 000 Kč. Za období posledních pěti let byly zakoupeny knihy za 28 600 Kč. Žáci si mohou půjčovat knihy každé úterý a pátek, v době velké přestávky.

Z didaktické techniky jsou ve škole především zpětné projektory, videopřehrávače, kazetové a CD přehrávače, dvě videokamery a kopírovací stroj.

Nově dostavěná tělocvična, sportovní hřiště a běžecká dráha mají vysoce nadstandardní úroveň.

Vybavení školy žákovským nábytkem, učebnicemi a některými pomůckami je zastaralé a v mnoha případech nevyhovující. Celkově jsou materiálně technické podmínky školy spíše podprůměrné.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek respektuje psychohygienické potřeby žáků. V třídních knihách je zapsáno poučení žáků o bezpečnosti a chování při výuce.

Chodby a sociální zařízení jsou udržovány v čistotě. Upravené a čisté jsou především třídy I. stupně, to nelze konstatovat o třídách na II. stupni školy, kde jsou třídy, které působí neesteticky nejen ve škole, která uplatňuje zaměření na estetickou výchovu, ale jsou pod úrovní běžných škol.

Jako nedostatek lze hodnotit vyšší počet žáků ve skupinách pro výuku cizích jazyků.

Ve škole je otevřen kiosk, kde si mohou žáci zakoupit pití, základní potraviny, sešity a psací potřeby.

Psychohygienické podmínky lze hodnotit jako průměrné.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování

I. stupeň

Český jazyk

Všechny hodiny českého jazyka a čtení byly připravené, měly dobrou metodickou stavbu. V hodinách mluvnice byly střídány činnosti, pestrou formou byly procvičovány známé pravopisné jevy. Mnohostranné opakování učiva s důsledným odůvodňováním přispělo k dobré fixaci probraných jevů. Užití názorných, netradičních forem práce žáky aktivovalo k dobré spolupráci s vyučující. Vhodně byly zařazovány relaxační části - písnička, procvičení, soutěž.

V hodinách čtení byly využity prvky dramatické výchovy. Vlastnímu čtení textů předcházela příprava výslovnosti obtížných a méně známých slov. Práce s textem byla různorodá, důraz byl kladen nejen na čtenářské dovednosti, ale i na pochopení obsahu. Rozdílné čtenářské dovednosti učitelky vhodně diferencovaly rozdílnými úkoly. Dobří čtenáři více pracovali samostatně se zaměřením na porozumění textu, se slabšími čtenáři učitelky procvičovaly techniku čtení. Texty byly široce výchovně využity, pěkná atmosféra přispívala ke kladnému vztahu ke čtení a zájmu o knihy.

Malá pedagogická zkušenost jednoho z vyučujících se projevila nekázní žáků, nepozornost a brebtání narušovalo průběh celé hodiny. Bylo doporučeno zvýšení autority důsledným trváním na splnění požadavků učitele.

Hodiny českého jazyka byly hodnoceny jako spíše nadprůměrné a průměrná.

Vlastivěda

Dvě hodiny se vyznačovaly praktickým přístupem k tématu hodiny. Úvodní část jedné z hodin byla věnována připravenému referátu žákyně o městech naší republiky. Pravidelné referáty žáků jsou součástí projektu „Cestovní kancelář“. Tento projekt zajímavě oživuje výklad učiva vlastivědy o městech České republiky. Probrané učivo bylo zopakováno soutěží ve dvojicích. Netradiční přístup učitelky k předmětu podněcoval zájem žáků, většina z nich prokazovala velmi dobré znalosti. V hodinách byly využity poznatky žáků z ostatních předmětů, výuku zpestřily zajímavosti z knih a encyklopedií. Zápisy z jednotlivých lekcí jsou vedeny věcně, přehledně. Téma třetí hodiny bylo postaveno na čtenářských znalostech žáků. Práce s textem a pomůcky (obrázky, knihy) prolínal dialog s žáky.

Hodiny byly hodnoceny jako nadprůměrná, spíše nadprůměrná a průměrná.

Matematika

Hodiny matematiky byly promyšleně připravené, jednotlivé činnosti navazovaly v logickém sledu. V úvodní části bylo zopakováno množství učiva, nová látka byla vyvozena na základě známých faktů pomocí názoru. Motivace žáků říkankou, užití pestrých netradičních forem práce a stálý kontakt učitelek se žáky přispíval k aktivnímu osvojování učiva. Efektivitě hodin přispívala připravená tabule a práce navíc pro rychlé počtáře. Stálá kontrola a pozitivní hodnocení zvyšovalo zájem žáků o předmět. Žáci jsou vedeni k pečlivé úpravě písemných prací.

Hodiny matematiky byly hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

Prvouka

Zajímavý úvod hodiny navodil téma opakování. Žáci byli podněcováni k uvědomování vzájemných souvislostí, praktické a názorné objasňování vztahů přispívalo k dobrým vědomostem žáků. Nové téma hodiny bylo vyvozeno na základě motivace a názoru. Názorný pokus upevnil probírané učivo. Připravené zápisy na tabuli byly promyšlené, věcné, sešity žáků jsou vedeny pečlivě.

Hodina byla hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Přírodověda

Velkým kladem hodiny, byl velmi dobrý kontakt vyučujícího se žáky. Vyvozování nové látky důsledně vycházelo ze znalostí žáků, které žáci získali v předcházejících vyučovacích hodinách. Tím bylo nenásilně opakováno již probrané učivo. Nechybělo ani jeho výchovné využití. Nedostatkem byla absence relaxačních prvků, špatná čitelnost zápisu na tabuli a často nepromyšlená formulace otázek.

Hodina byla hodnocena jako průměrná.

Anglický jazyk I. a II. stupeň

Hospitováno bylo v šesti hodinách u čtyř vyučujících. Čtyři učitelé angličtiny na škole nemají odbornou způsobilost, někteří si doplňují vzdělání v kursech.

Úroveň hodin byla různá: někteří vyučující, zvl. v nižších ročnících, používali rozmanitých metod, zařazovali hry, soutěže, kromě učebnic a tabule využívali i prostorových možností a vybavení učeben. Procvičovány byly základní jazykové dovednosti. Tomu odpovídala i živá pracovní atmosféra ve třídách. V jiných hodinách, zvláště ve vyšších ročnících, byl způsob práce jednotvárnější, někdy nebyly voleny vhodné metodické postupy. Nebyly zařazeny aktivity, které by vedly k větší efektivitě výuky, k aktivnímu jazykovému projevu co největšího počtu žáků. Někteří vyučující nezařadili poslech, ve velké míře se prováděly překlady.

Kladně byl hodnocen přístup všech učitelů k dětem, jejich trpělivost a ochota pomáhat všem žákům. Některé skupiny byly pro výuku cizího jazyka velmi početné. Všude bylo pamatováno na přiměřenou domácí práci.

Jedna hospitovaná hodina byla hodnocena jako nadprůměrná, dvě spíše nadprůměrné, jedna průměrná, jedna spíše průměrná a jedna podprůměrná.

II. stupeň

Český jazyk

Český jazyk je vyučován dle vypracovaných tematických plánů odpovídajících učebnímu plánu. Je nutné sledovat změny a přesuny témat v ročnících, neboť nebyly vždy zaznamenány (6. třída).

Vyučovací hodiny byly charakteristické upevňováním jazykových prostředků češtiny, spojené s mnohostrannou komunikací žáků, seznámením s nejdůležitějšími literárními žánry.

Vyučující nejčastěji vedli výuku formou rozhovoru, funkčně byla využívána učebnice a připravené texty pro samostatnou práci žáků, pro níž byl vytvářen patřičný prostor.

Žáci velmi dobře reagovali na zařazení prvků dramatické výchovy ve vyučovací hodině, které obohatily výuku o nový druh činnosti, žáky motivovaly, atmosféra byla pracovní. Nechyběla práce s jazykovými příručkami. Učitelé dbali na rozvoj komunikačních dovedností.

Ne vždy byly použity aktivizující metody práce, chyběla i zpětná vazba. Problémem je použití videa - ukázka filmu v pracovně, není zatemnění oken.

Ve slohových písemnostech žáků nebyly opravené vždy gramatické chyby.

Úroveň hospitovaných hodin českého jazyka je hodnocena průměrně.

Dějepis

Vyučovací hodiny plnily specifické cíle předmětu. Jejich metodická stavba byla zaměřena na důkladné osvojení základních vědomostí. Žáci tak získávali přehled o charakteristice dějů, osob a období, o jejich periodizaci, o návaznosti událostí a o základních souvislostech s dneškem.

Učitelé používali střídání postupů pro opakování a upevňování učiva, takže nedocházelo k psychické únavě žáků a ke ztrátě pozornosti. Při problémových vyučovacích metodách domýšleli žáci příčiny, důsledky a podmínky nastolených problémů. Zejména v těchto částech vyučovacích hodin zpracovávali obsah učiva s využitím vyšších kognitivních operací, především analýzy, syntézy a hodnotících soudů. Využívány byly i aplikace dříve získaných vědomostí a usuzování z analogie.

Učitelé vedli žáky k vyhledávání informací v textu, k jejich stručnému záznamu a k použití získaných informací při komunikaci. V ní se střídala stručná prezentace pojmů se souvislým výkladem.

Využívány byly i hry a dramatizace.

Vyučování dějepisu probíhalo spíše nadprůměrným způsobem.

Fyzika

Hospitace se konaly v celkem 6 vyučovacích hodinách, hodnocených v pásmu od podprůměrné po nadprůměrnou. Výhodou školy je odborná pracovna fyziky a chemie, takže až na výjimky v nich probíhá výuka. Mohou být tak plně využity pomůcky pro výuku, ale i didaktická technika. Pomůcky pro výuku fyziky jsou v dostatečném množství a běžně je k výuce využíván zpětný projektor i videoprogramy. Žáci získávají znalosti a dovednosti v žádoucím obsahu, rozsahu i tempu. Vztahy pedagog - žák při vyučování jsou pozitivní, čímž jsou vytvořeny základní předpoklady pro dobré výsledky v učení. Vyučující pamatují na aplikace různých hledisek a příkladů, vytvářejí u žáků pozitivní vztah k fyzice. Žáci jsou vedeni k vyhledávání informací a práci s nimi. Forma písemných záznamů v žákovských sešitech je funkční a přiměřená, často obohacená namnoženými obrázky, schémata a křížovkami s fyzikální tematikou. Učitelé se snaží, aby v každé hodině byl demonstrační,

skupinový nebo frontální pokus. Frekvence hodnocení práce žáků podle klasifikace v žákovských knížkách je přiměřená charakteru předmětu s tím, že počet známek z ústního zkoušení je třeba zvýšit a naopak odstranit celohodinové písemné práce. Též je třeba více kontrolovat žákovské sešity, dbát na úpravu a gramatickou správnost záznamů. Při nácviku měření dbát, aby žáci získali správné a pevné návyky. Dle možností dávat žákům didaktické testy, které slouží nejen ke klasifikaci, ale i k procvičování učiva a zpětné vazbě pro učitele.

Ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů je patrné, že žáci mají o výuku větší zájem a vyučující jejich zájem uspokojují. Nejen zadáváním dobrovolných domácích úkolů, většinou problémových úloh, ale i rozšířením učiva nad běžný rámec osnov. V těchto třídách však chybí provádění laboratorních prací, které u žáků mají vytvářet návyky cílevědomého pozorování a upevňování vědomostí a dovedností.

Celková úroveň hospitovaných hodin fyziky byla průměrná.

Hudební výchova

V hospitované hodině byly zřejmé harmonické vztahy mezi učitelem a žáky. Hezký vztah k vážné hudbě, slušné vědomosti, to vše bylo vytvořené učitelem, který žáky zaujal rytmem a intonací řeči i nonverbální komunikací. Žáci byli zapojeni do výuky referátem i tím, že mohli přinést nahrávky ze svého vlastnictví. Byli dobře připraveni k poslechu vážné hudby, použité poslechové skladby byly kvalitní, reprodukční technika byla na slušné úrovni. V hodině mohly být však využity mezipředmětové vztahy s dějepisem a chyběl zpěv.

Vyučovací hodina byla nadprůměrná.

Chemie

V úvodu tří hospitovaných hodin bylo opakováno učivo z hodin předcházejících, současně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy, především s přírodopisem. Těžiště hodin spočívalo ve výkladu, který byl věcně správný i srozumitelný. Klidné vystupování vyučující pomáhalo soustředění žáků. Výklad byl doplněn předvedením pokusů, jejichž reakce byly bezprostředně po provedení zaznamenávány rovnicemi na tabuli. Pro slabší žáky by bylo přínosem, kdyby pod vzorce v rovnicích byly zapisovány názvy látek a jejich vzhled. Snaha vyučující o aktivizaci žáků, rozhovor a kontakt s nimi, vyznívala většinou naprázdno. Možnou příčinou pasivity a neochoty žáků zapojit se do rozhovorů mohly být obavy žáků z reakcí vyučující na jejich ne zcela správné odpovědi. Rovněž dobře míněná snaha o motivaci „zlepšením známek“ může mít spíše opačný účinek. Efektivitu hodin snížila absence zopakování a procvičení nového učiva.

Hospitované hodiny byly hodnoceny jako průměrné.

Informatika

Volitelný předmět byl vyučován ve speciální odborné pracovní výpočetní techniky, kde každý z 12 žáků samostatně pracoval u počítače. Žáci pracovali s enormním zaujetím, jejich dovednosti byli na úrovni odpovídající věku a časové dotaci předmětu. Vyučující dle potřeby připravuje pro žáky metodické a cvičné texty, má odpovídající odbornou způsobilost a jeho přístup k žákům je motivující pro jejich vztah k využívání výpočetní techniky. Je jen škoda, že většina PC je nepoužitelných pro výukové programy v dalších vyučovacích předmětech.

Sledovaná vyučovací hodina měla nadprůměrnou úroveň.

Matematika

Bylo hospitováno celkem v 7 vyučovacích hodinách, přičemž kvalita hodiny se pohybovala od nadprůměrných po podprůměrnou. Učivo bylo žákům podáváno vždy věcně správně, srozumitelně. Při vyučování byly patrné harmonické vztahy mezi učiteli a žáky,

chování žáků bylo většinou kultivované. Domácí úkoly jsou zadávány účelně a v přiměřeném množství. Hodnocení vědomostí a dovedností žáků odpovídá jejich možnostem, je spíše mírné, s pozitivně motivačním charakterem. V nadprůměrných hodinách vyučující volili a měnili formy a metody práce v souvislosti s věkem žáků, podporovali soutěživost žáků a zdravou tíživost. Žákům byl ponecháván prostor pro vlastní aktivitu a činnost. Byly zařazovány úkoly navíc pro nadané žáky a problémové úlohy. V podprůměrné hodině chyběla soustavná, systematická a cílená práce vyučující k odstranění nedostatků ve vědomostech, dovednostech a chování žáků. Častým negativem jsou nedbale vedené žákovské sešity, které nejsou pedagogy kontrolovány a žáky opravované, ponechané s chybami. Při absenci učebnic v některých třídách se žáci ze sešitů učí a tak si vizuálním vjemem utvrzují, že nekvalitní práce je školou tolerována. Velmi nevhodné je psaní čtvrtletních prací do běžných, graficky nedbale vedených školních sešitů v jedné třídě. Navíc hodnocení těchto prací nevychází z toho, že úkolem čtvrtletní práce je zjistit, co žák umí a mají se hodnotit jednotlivé matematické kroky, které žák zvládl. V žákovských knížkách je málo známek z ústního zkoušení žáků, které dává komplexnější pohled na žáky a umožňuje žákům, kteří mají problémy s psaním, zažít radost z úspěchu.

Rozdíl mezi třídami s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů a třídami bez rozšířené výuky nebyl výrazný v obsahu učiva. Projevil se v rozdílnosti požadavků a nároků učitelů na žáky.

Celkově měla výuka hospitovaných hodin průměrnou úroveň.

Občanská výchova

Vyučování občanské výchovy učilo žáky především orientovat se v situacích osobního a občanského života a vedlo je k dovednostem přiměřené mezilidské komunikace, ke kritickému vnímání a hodnocení jednání svého i ostatních lidí.

Metodika vyučování byla zaměřena na činnostní učení a dramatizaci. Žáci v průběhu těchto aktivit přejímali role účastníků možných situací, učili se reagovat na možné podněty a řešit je.

Používané metody vylučovaly formálnost výuky, zapojovaly všechny žáky a vedly je k vysoké aktivitě. Neformální uspořádání žákovské skupiny umožňovalo přímý zrakový a bližší fyzický kontakt, nezbytný pro otevřenost a pravdivost výpovědi a formulací.

Vyučování občanské výchovy probíhalo nadprůměrným způsobem.

Praktické činnosti

Tematický plán praktických činností vychází důsledně z možností školy a využívá i možnost přizpůsobit obsah vegetačnímu období.

Žáci tak poznávají činnosti s osobním počítačem, technické práce, pěstitelské práce, přípravu pokrmů, péči o dítě a šití.

V hospitovaných hodinách byla využívána cvičná kuchyňka s koutem pro stolování a školní dílna.

Výuka vaření učí dívky základním dovednostem přípravy pokrmů biologicky vyvážené stravy. Žákyně se učí připravit pokrm ze základních surovin, bez využívání polotovarů. Vyučující pečlivě dbala i na formální stránku činností, především na vhodný oděv pokrývku vlasů a estetické stolování. Žákyně v hospitované hodině dokázaly připravit celé hlavní denní jídlo včetně polévky, zeleninového salátu a koktejlu.

Technické práce jsou materiálně zajištěny dílnou a přípravnou materiálu. V dílně je základní nářadí na opracování dřeva a kovů. Vyučující vede žáky od přípravy výrobků

technickým nákresem, naplánováním potřeby materiálu a náradí, naplánováním postupu práce, až k vlastní praktické činnosti. Erudovaně naznačuje způsoby řešení problémů, které se během práce vyskytnou. V rámci pracovních činností vytvořili žáci celou řadu výrobků s praktickým využitím, včetně dřevěných prolézaček na hřišti, které využívá zejména školní družina. Tímto způsobem je naplňován jeden z hlavních specifických cílů předmětu, vytvářet si pozitivní vztah k práci a tvořivý postoj k vlastní činnosti. Stejný dopad má práce žáků na úpravách okolí školy.

Vyučování praktických činností probíhalo nadprůměrným způsobem.

Přírodopis

Hospitováno bylo v 8 vyučovacích hodinách, v sedmi třídách u čtyř vyučujících, kteří mají odbornou i pedagogickou způsobilost. Celkové hodnocení hodin se pohybovalo od spíše nadprůměrné po podprůměrné.

V pozitivně hodnocených hodinách měli všichni žáci k dispozici dostatek přírodnin, které si mohli zblízka prohlédnout. Pro opakování byly voleny různé formy, včetně práce žáků ve skupinách. Seznamování s novou látkou bylo vedeno výkladem, spojeným s rozhovorem. Formulace otázek vedla žáky k přemýšlivosti, dovednosti uplatňovat vědomosti v praktickém životě a rozvíjela komunikativní dovednosti žáků. Zápisy v sešitech byly výstižné a přehledné.

Slabší hodiny byly poznamenány nedostatečnou zkušeností, výukou bez přípravy, nedostatečně promyšlenými, neověřenými a nekonzultovanými metodickými postupy a nekázní žáků. V jedné hodině byly žákům předloženy rukou psané doplňovačky, kde bylo 10 hrubých gramatických chyb.

Všem hodinám chybělo zopakování a procvičení nového učiva. Vyučující nemají tak kontrolu, jak žáci látku pochopili, žáci si neosvojí látku ve škole a je ponecháváno na jejich zodpovědnosti, naučit se látku doma ze sešitu. Chyběly relaxační prvky, uvolňující a odpočinkové fáze hodin, pochvala žáků zazněla sporadicky, převládal spíše pocit stresu, že vyučující nestihli vše, co měli v plánu. V závěru hodin nebylo provedeno zhodnocení průběhu hodiny.

Celkově měly sledované vyučovací hodiny přírodopisu průměrnou úroveň.

Tělesná výchova

V letošním školním roce učí ve škole dva odborně a pedagogicky způsobilí učitelé tělesné výchovy. Z celkového počtu hodin povinné výuky tělesné výchovy na II. stupni jich vyučují 78 %. Hospitované hodiny tělesné výchovy měly rozdílnou úroveň. V některých se vyskytovaly metodické chyby, vyplývající z nedostatečné praxe, případně z chybějící odborné způsobilosti vyučujících. Nedostatky se projevíly i ve stavbě a organizaci hodin.

Nadprůměrnou úroveň měla hodina kondičního cvičení žákyň 9. ročníku a dobrou úroveň hodina tělesné výchovy chlapců, zaměřená na gymnastiku v 8. ročníku.

Rozcvičení a zahřátí organismu žáků bylo v některých vyučovacích hodinách nedostačující, v průpravných částech vyučovacích hodin nechali někteří vyučující dobíhat žáky na stěnu tělocvičny - hrozilo tak nebezpečí poranění zápěstí, případně hlavy a páteře.

ČŠI doporučuje důsledně dbát na bezpečnost vyučovacího procesu. Vést žáky k přesnému provádění jednotlivých cviků a k správnému zacházení s náradím a jeho vhodném uložení v nárad'ovně.

Velmi dobré prostorové podmínky tělocvičny nejsou, především v zimním měsících, dobře využity. Podle předloženého rozvrhu hodin není tělocvična obsazena ve středu 3. vyučovací hodinu, volné jsou i některé odpolední hodiny.

Vyučovací hodiny tělesné výchovy měly celkově spíše podprůměrnou úroveň.

Výtvarná výchova

V průběhu vyučovacích hodin výtvarné výchovy byly rozvíjeny zásadní cíle předmětu, především seznámení s různými technikami a postupy, jejich praktické používání a rozvíjení vztahu k výtvarnému projevu, jako prostředku vyjadřování vnitřních pocitů. Z technik a postupů byla využívána kresba, malba, grafika a keramika.

Každé praktické činnosti předcházelo stručné, úměrné teoretické poučení. Vzorové výtvarné práce byly exponovány jen v takovém rozsahu, aby byly podnětem, ale ne šablonou.

Motivace k vlastní aktivní činnosti využívala například prožitky z návštěvy místní galerie, rozhovor o obecných lidských vlastnostech, jejichž ztvárnění bylo úkolem nebo rozhovor o oblíbených zvířatech, která měla být modelována.

V průběhu praktických činností učitelé radili žákům především technická vylepšení. Výrazové prostředky byly korigovány pouze v nezbytné míře a žákům byl ponechán prostor pro vlastní vyjádření. Díky těmto dobrým metodickým postupům zvládla i většina mladších žáků tak složitý úkol, jakým je vyjádření pocitů a lidských vlastností portrétem, stejně jako reprodukce výtvarného díla, které na žáky nejvíce zapůsobilo při návštěvě galerie.

Rozvoj jemné motoriky, rozšiřování slovní zásoby při diskusích a hospodaření s časem byly doprovodnými, ale důležitými dovednostmi, které si žáci vytvářeli.

Vyučování výtvarné výchovy probíhalo spíše nadprůměrným způsobem.

Zeměpis

Celkem 13 vyučovacích hodin zeměpisu učí čtyři vyučující. Předmět se ve škole vyučuje podle osnov a vypracovaných tematických plánů.

Pět sledovaných vyučovacích hodin mělo celkově průměrnou úroveň. Při opakování učiva, především v 6. a 7. ročníku, žáci prokázali, že látku v podstatě ovládají, dovedou se orientovat v zeměpisných mapách a na položené otázky správně odpovídat.

V hospitovaných vyučovacích hodinách převládala frontální výuka s klasickou stavbou hodiny. Ve dvou hodinách využila vyučující k doplnění učiva naučnou literaturu. Jsou využívány i různé doplňovačky a křížovky, na jejichž přípravě se podílí žáci. Vyplňování křížovek je však neefektivní - i když je ve škole kopírovací stroj, žáci si musí křížovky překreslovat do svých sešitů.

Pro názornou výuku byly využívány zastaralé nástěnné mapy a žákovské atlasy. Žáci v jednotlivých třídách nemají ani stejná vydání atlasů. Nedostatečně se používají stojany na mapy, zavěšení map na tabuli je nízké a omezuje její vhodné využití pro práci se žáky. V hodinách zeměpisu (sledovaných) nebyla využita žádná didaktická technika.

ČŠI doporučuje vyučujícím zkrátit zápisy nového učiva do sešitů a nepožadovat po žácích překreslování obrázků, které mají ve svých učebnicích.

Většina učitelů má dostatek podkladů pro celkové hodnocení znalostí žáků a známky zapisuje do žákovských knížek. Často však chybí konkrétní zápis o zkoušeném učivu. V IX.B třídě nemají žáci k termínu inspekce ani jednu známku z ústního prověření znalosti učiva. V I. pololetí školního roku 1998/99 tak byli žáci klasifikováni pouze na základě písemného opakování.

Celkově měly sledované vyučovací hodiny zeměpisu průměrnou úroveň.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

I. stupeň

Žáci prokazovali dobré znalosti v hodinách vlastivědy a prvouky

II. stupeň

Podle projevů žáků v hospitovaných hodinách a kontrolou žákovských písemných prací jsou vědomosti a dovednosti žáků II. stupně ve třídách s rozšířenou výukou průměrné až spíše nadprůměrné, v ostatních třídách průměrné až spíše podprůměrné. Rozborem výsledkových listin okresních kol olympiád za školní roky 1996/1997 a 1997/1998 bylo zjištěno, že žáci školy jsou na tyto soutěže posíláni spíše výjimečně.

Ředitel školy, po poradě s pedagogickým sborem, využil práva, které mu poskytuje § 6, odst. (1) vyhlášky MŠMT č. 291/1991 Sb. o základní škole a k rozvoji zájmů a schopností žáků zřídil třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů. Tento počín je výborný, avšak jsou s ním spojeny problémy, neboť i na druhé poličské škole jsou zřízeny třídy stejného typu. Vzhledem k tomu, že není tak velké množství žáků s nadáním a předpoklady rozvíjet své vědomosti a dovednosti v uvedených předmětech, jsou tyto třídy doplňovány žáky průměrnými. Tím nutně klesá náročnost vůči žákům a třídy s rozšířenou výukou nemohou dosahovat srovnatelných výsledků s třídami v jiných městech.

Školu z hlediska úrovně výsledků učení lze hodnotit jako průměrnou.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Život školy se řídí režimem školy, což je jen formálně přejmenovaný školní řád. Zahrnuje normy chování žáků školy. Z chování žáků při vyučování, o přestávkách i v blízkosti školy bylo zřejmé, že pedagogičtí pracovníci vedou žáky k zodpovědnosti a k dodržování pravidel slušného chování a vystupování. Pozitivní úlohu zde hrají i další aktivity žáků. (Viz bod 4.7).

Oblast hodnocení rozvoje osobnosti žáka lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovné poradenství je zajištěno nekvalifikovaně. Výchovnou poradkyní je desátým rokem zkušena vyučující II. stupně. Její pracovní náplň nebyla vedením školy několik let inovována, je žádoucí přesně vymezit její kompetence a povinnosti.

Výchovná poradkyně pracuje dle plánu práce, který tvoří součást plánu činnosti školy. Rozvržené okruhy činnosti zřetelně signalizují, že ve škole přetrvává konzervativní pojetí výchovného poradenství. Je zaměřené převážně na profesionální orientaci nejstarších žáků školy, zajištění kontaktu s jejich rodiči, úřadem práce a příslušnými středními školami. Této činnosti je věnována intenzivní systematická péče.

Administrativním způsobem je zajištěna oblast individuální integrace žáků se stanovenou diagnózou vývojové poruchy učení (dále jen VPU). Podkladová dokumentace zdravotně postižených žáků je vedena. Stanovené individuální výchovně vzdělávací plány mají spíše obecný charakter, obsahující zejména základní zásady a formy práce s žákem s VPU. Pro jednotlivé předměty, do kterých se nejvíce VPU promítá, plány vytvořeny nejsou. Mezi školou a rodiči žáků s VPU není doložitelným způsobem realizována dohoda o integraci a speciální péči. Z rozhovorů s vyučujícími a vedením školy vyplynulo, že rezervy jsou v právním vědomí pedagogických pracovníků. Byla zjištěna neinformovanost o metodických pokynech k integraci a k zajištění péče o žáky se specifickými VPU.

Výchovnou poradkyní je veden administrativní přehled žáků s nejrůznějšími prospěchovými, výchovnými i osobními problémy. Většina těchto žáků prošla odborným vyšetřením v PPP, SPC, krizovém centru nebo u odborných lékařů.

V oblasti prevence negativních společenských jevů, zejména protidrogové prevence, není zcela zřejmé, který pedagogický pracovník tuto problematiku koordinuje. Spíše nahodile je zainteresováno více učitelů. Je žádoucí upřesnit koordinátora a zintenzívnit danou činnost.

Aktuální výchovné problémy žáků jsou řešeny především ve spolupráci třídních učitelů a vedení školy. Výchovné poradenství ve škole nevytváří ucelený komplex poradenských služeb školy. Zápisy pedagogických rad neobsahují vstupy dané problematiky, není doložitelná koordinační činnost výchovné poradkyně ve škole.

Přínosem je umístění elokovaného pracoviště PPP v budově školy. Tímto je umožněno flexibilní využití služeb poradenského pracovníka.

V systému výchovného poradenství převládá administrativní způsob práce, není vytvořen ucelený systém poradenských a koordinačních služeb. Dominantní činností je zajištění vycházejících žáků školy. Celkově hodnoceno v rovině průměrné.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Škola organizuje akce v rámci regionu:

- Poličská historiáda, 3. ročník.
- Výtvarné výstavy v městském muzeu.
- Výtvarný program „Jaro“ v divadle (Tylův dům).

Pořádá sportovní soutěže:

- Zátopkova štafeta, atletický čtyřboj, vybíjená, basketbal, sálová kopaná.

Nabízí zájmové kroužky:

- Stolní tenis, sportovní hry, aerobic, basketbal, hra na flétnu.

Škola se prezentuje divadelním představením, nacvičeným žáky v rámci dramatické výchovy. Výchovně vzdělávací činnost školy je obohacována řadou kulturních akcí, exkurzemi a výlety.

Žáci se pravidelně účastní různých soutěží a sportovních turnajů. Za loňský školní rok 1998/99 postoupili do okresního kola celkem v deseti různých soutěžích a získali velmi pěkná přední místa.

Škola zabezpečuje oblastní školení učitelů pro práci s počítačem.

Aktivity školy jsou hodnoceny spíše nadprůměrně.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Součástí školy je školní družina a školní jídelna.

Školní družina

Má tři oddělení, které mají k dispozici samostatné prostorné místnosti. Dvě učebny jsou umístěny v přízemí hlavní budovy, jedna se nachází nad tělocvičnou. Všechny jsou dobře zařízené a vybavené, vkusně působí jejich výzdoba. Materiálně technické zabezpečení je na dobré úrovni, městský úřad dává družině k dispozici finanční příspěvky vybrané od rodičů žáků.

Všechny tři vychovatelky jsou odborně i pedagogicky způsobilé pro svou práci. Své úvazky doplňují činností asistentek v hodinách tělesné výchovy.

Provoz školní družiny je ranní v době od 6.30 do 7.55 a odpolední v době od 11.30 do 16.00 hodin.

Povinná dokumentace všech oddělení je vedena v souladu s vyhláškou o školních družinách a školních klubech. V jednotlivých odděleních je zapsáno do 25 žáků (22, 25, 21). Docházkový sešit je veden pro potřeby ranní družiny a pro žáky, kteří družinu nenavštěvují pravidelně.

Pro činnost oddělení mají vychovatelky vypracovány celoroční plán práce. Týdenní skladba zaměstnání je přizpůsobena počasí a zájmu žáků. Preferován je pobyt dětí venku - na školním hřišti a zahradě, časté jsou vycházky do okolí školy. Při pobytu ve třídě je ponechán čas na vlastní zájmovou činnost dětí. Vychovatelky s dětmi čtou, kreslí, žáci mají radost z výrobků z kartonu, látek a přírodních materiálů.

Družina připravuje množství zajímavých akcí pro žáky: vánoční besídky, karneval s programem, akce ke Dni matek, program ke Dni dětí, výstavy v muzeu, sportovní soutěže. V současné době je připravováno pásmo „Abeceda“ k měsíci bezpečnosti.

Školní družina vyvíjí i prázdninovou činnost (domluva se ZŠ Masarykova).

Měsíčně je vybírán příspěvek 60,- Kč za žáka.

Činnost školní družiny je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Školní jídelna

Je umístěna v přízemí školy. Její kapacita je 650 jídel, v současné době se vaří 502 jídel. Stravují se zde žáci a učitelé ze základní školy a gymnázia. V jídelně je 100 míst u stolků, rozvrh hodin je přizpůsoben i možností jídelny. Výdej obědů probíhá v době od 11.30 do 14.00 hodin.

Kuchyň i jídelna jsou dobře vybaveny. Prostředí jídelny je čisté, světlé, působí estetickým dojmem.

Prostředí školní jídelny i úroveň stravování jsou spíše nadprůměrné.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Škola vytváří dobré podmínky pro rozvoj osobnosti žáků a vede je k dodržování mezilidských vztahů.

Materiálně technické podmínky i personální obsazení školy umožňují plnit výchovně vzdělávací program školy, který je obohacen nepovinnými předměty. Ve výuce je v maximální míře využívána odborná způsobilost učitelů.

Aktuální složení tříd s rozšířenou výukou neodpovídá prospěchově cílům těchto tříd. (Někteří žáci dosahují pouze dostatečného prospěchu z profilových předmětů.)

Škola vytvořila dobré podmínky pro výkon školní inspekce. Všechny požadované materiály a podklady byly ČŠI zaslány včas. Ředitel školy i ostatní pracovníci poskytovali inspekčnímu týmu potřebné informace.

Ve 4. - 9. ročnících bylo rozdáno 160 dotazníků. Vyhodnoceno bylo 120. Celkově je se školou spokojeno 85,8% rodičů.

Dodržování obecně závazných právních předpisů

• Porušení §11 odst. 4 vyhlášky č. 291/1991 Sb. MŠMT ČR o základní škole. Komise při opravných zkouškách ve školním roce 1996/1997 a 1997/1998 byla v mnoha případech dvoučlenná. V několika komisionálních protokolech chybí jméno předsedy komise (dále viz protokol č. j. 104 107/99-2607).

• Porušení §12, odst. 2 vyhlášky č. 291/1991 Sb. MŠMT ČR o základní škole. Jeden žák ve školním roce 1997/1998 skládal dvě opravné zkoušky v jednom dni (dále viz protokol č. j. 104 107/99-2607).

Vymezení zásadních kladů

• Vedení žáků k dodržování pravidel mezilidských vztahů, k utváření všeobecné kulturnosti a pocitu sounáležitosti se školou.

• Pestrý výběr nepovinných předmětů.

• Dobré prostorové podmínky školy.

• Estetické prostředí chodeb školy.

• Vynikající materiální podmínky pro výuku tělesné výchovy. Krásný sportovní areál a tělocvična.

• Vlastními silami upravený areál okolí školy - „Dětský areál pro školní družinu“ - s dřevěnými prolézačkami.

Vymezení zásadních záporů

• Porušení výše uvedených obecně závazných právních předpisů.

• Údaje uvedené ve výkazu o základní škole podle stavu k 30. 9. 1998 v oddílu XIII neodpovídají skutečnosti.

• Nedostatečná hospitační činnost vedení školy.

• Minimální zapojení do nepovinných předmětů žáků z „C“ tříd.

• Nedostatečné využití tělocvičny školy.

• Velký počet žáků v některých skupinách pro výuku cizího jazyka.

- Řád školy obsahuje i body, které neodpovídají současnému pojetí školství.
- Žáci byli na konci 1. pololetí klasifikováni v zeměpisu (IX.B) pouze z písemného ověření učiva.
- Zastaralé učebnice v ročnících druhého stupně, nevyhovující staré atlasy. Pro některé žáky škola nezajistila učebnice anglického jazyka.
- Zastaralé nástěnné mapy pro výuku zeměpisu. Při výuce se nepoužívají stojany na nástěnné mapy.
- Nedostatečné vybavení počítačové učebny.
- Minimální využití PC učebny v době mimo vyučování.
- Starý a poškozený žakovský nábytek, poškozené tabule, (potřebující nový nátěr), značně poškozená podlahová krytina v některých třídách.
- Neestetické prostředí některých tříd na II. stupni.
- Dlouhé zápisy do žakovských sešitů v některých předmětech.
- Administrativní úroveň části třídních knih druhého stupně nemá požadovanou kvalitu.
- Málo využívaná didaktická technika (zpětné projektory, video).
- Odborná a metodická pomoc začínajícím učitelům je spíše podprůměrná.

Na základě posouzení všech výše uvedených složek vzdělávání a výchovy ČŠI hodnotí školu jako průměrnou.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

Řediteli školy

- Zkvalitnit hospitační činnost, více se zaměřit na hodnocení výchovně vzdělávací činnosti školy.
- Do programu pedagogických rad zařazovat výsledky a zjištění z hospitační činnosti.
- Začínající učitele odborně a metodicky vést, zajistit jim hospitace u učitelů s dobrými pedagogickými výsledky.
- Ve spolupráci s Městským úřadem Polička provést koordinaci (nelze však zasahovat do pravomocí ředitele školy) zřizování tříd s rozšířenou výukou tak, aby v těchto třídách byli soustředěni žáci nadaní a schopní akceptovat vyšší požadavky na vědomosti a dovednosti. Nepodaří-li se dosáhnout mezi školami dohody, potom je nutné zkvalitnit výuku a zvýšit náročnost vůči žákům ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů, aby poslání těchto tříd bylo naplněno.
- Maximálně využít vynikající materiální podmínky pro výuku tělesné výchovy, zlepšit úroveň výuky, případně zajistit dalšího vyučujícího s odbornou a pedagogickou způsobilostí.
- Nakoupit nové učebnice. Zajistit vyřazení zastaralých žakovských atlasů.
- Aktualizovat řád školy.
- Přestože na škole pracuje 14 předmětových komisí, hudební výchova není zařazena v žádné z nich. Přitom chybí odborně způsobilý pedagog pro tento předmět. Z toho vyplývá nutnost ustanovit pro tento předmět koordinátora, aby výuka byla kompaktní.
- Snížit počet žáků ve skupinách při výuce cizích jazyků.
- Zajistit, aby všichni vyučující anglického jazyka měli osvojenou metodiku výuky cizích jazyků, a to hospitacemi i návštěvou seminářů, které pořádá Služba škole Svitavy.

• Nabídnout výběr nepovinných předmětů i žákům „C“ tříd, tj. žákům, kteří nebyli zařazeni do výběrových tříd.

• Realizovat úpravy a doplňky základní pedagogické dokumentace vzdělávacího programu základní škola (MŠMT ČR č.j. 25 018/98-22 ze dne 25. 8. 1998 s platností od 1. 9. 1998).

• Začlenit do plánu učiva dějepisu a občanské výchovy učivo dle doplnění Standardů základního vzdělávání č.j. 33 651/97-22. „Současné postavení České republiky v Evropě a ve světě a její úsilí o začlenění do evropských a euroatlantických bezpečnostních, hospodářských a politických struktur (NATO, Evropská unie, Rada Evropy a další)“. „Bezpečnostní, politické a hospodářské zájmy České republiky. Vstup České republiky do NATO a Evropské unie, jeho význam, předpoklady a souvislosti.“

• V předmětu dějepis devátých ročníků zajistit probrání učiva období posledních padesáti let.

• Zlepšit spolupráci mezi učiteli stejných předmětů, především českého a anglického jazyka.

• Zkvalitnit systém výchovně poradenských služeb ve škole, zejména v oblasti koordinační a komunikační.

• Zajistit informovanost členů pedagogického sboru s metodickým pokynem MŠMT č.j. 23 472/92-21 k zajištění péče o žáky s VPU a metodickým pokynem MŠMT č.j. 16 138 /98-22 k integraci zdravotně postižených žáků.

• Zajistit dohody o integraci mezi školou a rodiči žáků s VPU.

• Zkvalitnit systém protidrogové prevence.

• K využití výukových programů pro PC se snažit o modernizaci počítačové učebny novými přístroji.

• Upravit interiér řady tříd na II. stupni.

• Zatříit žakovské kresby na zdech WC.

• V rámci finančních možností zabezpečit okna v pracovní českého jazyka žaluziemi.

• Sešity českého jazyka opravovat s větší důsledností.

• Zvážit a upravit dělení tříd a ročníků na jednotlivé hodiny tělesné výchovy. Prostorové podmínky tělocvičny umožňují výuku více žáků současně (do 30 žáků). V některých případech však vyučují současně dva učitelé tělesnou výchovu dvě menší skupiny žáků. Nemohou tak využít dostatečně prostor tělocvičny, vzájemně se při výuce ruší a někteří žáci se nedovedou dostatečně soustředit na výuku.

• Vhodnou organizací umožnit žákům pobyt o velké přestávce v tělocvičně a ve venkovním areálu školy.

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu: Mgr. Božena Šifnerová v.r. ^{razítko}

členové týmu: Mgr. Ivan Havlík v.r.

PaedDr. Marta Hunalová v.r.

Mgr. Naděžda Neřoldová v.r.

Mgr. Věra Rečlová v.r.

Mgr. Eva Škodová v.r.

Mgr. František Víšek v.r.

Mgr. Vladimír Tomek v.r.

Ve Svitavách dne 30. března 1999

5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal dne2. 4. 1999

Podpis ředitele:.....Mgr. Eduard Střílek ^{razítko}

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	99-04-20	104 164/99-2607
Školský úřad:	99-04-20	104 163/99-2607
Rada školy	99-04-20	104 162/99-2607

5.6 Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
14. 4. 1999	104 160/99-2607	Připomínky ředitele školy byly vzneseny - stanovisko